

The Oldest and Most Popular Slovene Newspaper in United States of America.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Najstarejši in najbolj priljubljen slovenski list v Združenih Državah Ameriških.

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

Geslo: Za vero in narod—za pravico in resnico—od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU.—S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI. ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovene Organizations.)

ŠTEV. (No.) 50

CHICAGO, ILL., SOBOTA, 12. MARCA — SATURDAY, MARCH 12, 1932

LETNIK (VOL.) XLII

Odločno stališče Lige - Podonavska zveza v razpravi

MALI NARODI DOSEGLI ZMAGO V LIGI NARODOV. — PROTI JAPONSKI SESTAVLJENA RESOLUCIJA, KI ODREKA JAPONSKI PRAVICO DO ZASEDENIH KRAJEV IN ZAHTEVA, DA JIH MORA JAPONSKA IZPRAZNITI.

Zeneva, Švica — Mali narodi, vključeni v Ligo narodov, so končno morali vzdigniti svoj glas, da napravijo konec politiki cincanja in obojavljanja, s katero so doslej nastopale proti Japonski velike države. Popolno zmago so dosegle male države napram vesilam s svojo zahtevno, da se mora proti Japonski, kršiteljici določb in pogojev, zavzeti odločno stališče. Posebej v to svrhu imenovani odbor Lige je sestavil resolucijo, v kateri se Japonska sicer ne imenuje naravnost kot napadalka, katere besedilo pa je vendar sestavljeno v skrajno strogem tonu in obravnava celi japonsko-kitajski konflikt, ne samo Šangaja, marveč tudi mandžursko vprašanje, o katerem do zdaj vesile niso hotele slišati. Resolucija se bo celokupnemu zasedanju Lige predložila najbrže v ponedeljek, Japonski in kitajski vladi pa je bila predložena že v četrtek in upa se, da jo boste obe vladi sprejeli, dasi ne odvisi njena veljavnost od njih sprejema ali odklonitve.

Resolucija v prvi vrsti zahteva, da se morajo sovražnosti takoj nehati. Dalje povdarja potrebnost, da mora Japonska svoje čete odpoklicati s kitajskega ozemlja, vendar se za to ne določa dneva.

V skladu s stališčem Amerike Liga ne priznava teritorialne izpremembe, ki je bila vsled sovražnosti povzročena na Daljnem vzhodu, kar pomeni, da ne priznava, da bi bilo ozemlje, ki ga je zasedla Japonska, zdaj japonska last. Ta točka je bila sprejeta v smislu Kelloggovega pakta, ki ne priznava sprememb, doseženih z oboroženo silo.

V resoluciji je končno določeno, da bo posebna pravna komisija, sestavljena iz zastopnikov dvanajstih držav, izvzemši Japonske in Kitajske, preiskala zadeve med obema sovražnima državama in ju skušala spraviti med seboj. Ako bi se tej komisiji delo ne posrežilo, bo potem Liga prisiljena, da bo podvzela ostrejšje ukrepe.

14 JE BILO UBITIH PRI EKSPLOZIJAH

Camden, N. J. — V tovarni Publ. Service Gas & Elect. Co. je bilo poslanih 18 delavcev v ogromen jeklen kotel, da ga sčistijo in ostrgajo stene raznih kemikalij Eden delavec je moral bržkone povzročiti iskro, ko je udaril z lopato ob jekleno steno, in to je užgalo v kotlu nabrani plin, ki je eksplodiral in se užgal. Delavci so bili ujeti v gorečem peku in 14 jih je prišlo ob življenje, dočim so bili ostali štirje tako poškodovani, da bodo težko prestali. Mrtva trupla delavcev so bila tako obžgana, da jih niso mogli spoznati, marveč so iz zapiskov družbe ugotovili njih imena. Osmero žrtev so tvorili brezposelni, ki so bili samo za to delo najeti od družbe.

ZVEZA PROTI AMERIKI

Francija vidi v uresničenju podonavske zveze pričetek uresničevanja nje nadvlade nad Evropo.

Pariz, Francija. — Vedno bolj resno se razmišlja in jemlje v poštev gospodarska zveza med tistimi državami, ki so nastale na ozemlju bivše avstro-ogrske monarhije. — Francija je na delu za to zvezo z vso vnemo. Pri tem pokazuje na to, kaka prosperiteta je vladala prej na ozemlju Avstro-Ogrske, in trdi, da bi se vsaj deloma s to zvezo tudi prejšnja prosperiteta povrnila.

Deloma se mora francoskim izvajanjem pritruditi. Ozemlje je še ravno isto, kakor je bilo v Avstriji, Italiji in v nasledstvenih državah tudi skoraj še ista, torej bi teoretično moralo tudi do prejšnjega blagostanja priti, ako bi med temi malimi državami odpadle carinske in gospodarske meje. Pomisliti pa se mora vendar, da so nekatere nasledstvene države, ki so podedovale kose stare Avstro-Ogrske, kakor Jugoslavija, Rumunija, Poljska in Italija, imele že prej interese izven starega cesarstva in so te interese tudi do zdaj obdržale. V praksičen poštev bi torej prišle še Čehoslovaška, Avstrija in Ogrska.

Ni pa Franciji, kakor se lahko razume, toliko do tega, da pripravi v blagostanje srednjeevropske države, marveč s to zvezo vidi v prvi vrsti prvi početek uresničenja svojih idej o veliki evropski organizaciji, ki bi sama sebe lahko zaglaga z blagom ter bi se na ta način izločil uvoz ameriškega blaga. Vsa ta evropska organizacija, revna, kakor je zdaj, bi pa morala priti k Franciji po denar. S pogoji, ki bi jih Francija stavila za posojilo, pa bi končno vsa Evropa prišla politično pod francosko nadzorstvo.

Ni pa Franciji, kakor se lahko razume, toliko do tega, da pripravi v blagostanje srednjeevropske države, marveč s to zvezo vidi v prvi vrsti prvi početek uresničenja svojih idej o veliki evropski organizaciji, ki bi sama sebe lahko zaglaga z blagom ter bi se na ta način izločil uvoz ameriškega blaga. Vsa ta evropska organizacija, revna, kakor je zdaj, bi pa morala priti k Franciji po denar. S pogoji, ki bi jih Francija stavila za posojilo, pa bi končno vsa Evropa prišla politično pod francosko nadzorstvo.

USTOLIČENJE MANDŽURSKEGA DIKTATORJA

Ciangcun, Mandžurija. — Preteklo sredo je bil velik dan, ko je bil proglašen bivši kitajski cesar Henry Pu-Ji, "samostojni" diktatorjem novo ustanovljene države Mandžurije. Slovesnosti ustoličenja so trajale 25 minut. Novi vladar bo popolnoma samostojen, le, da mu bodo Japonci ukazovali, kaj sme in česa ne sme. — Kit. vlada smatra vso zadevo za smešno, obenem pa žaljivo za Kitajsko, češ, da je Mandžurija kitajsko ozemlje, s katerim nimajo Japonci pravice razpolagati.

Katoliški Slovenci oglašajo svoje prireditve v "Amerikanskem Slovencu"!

V Vancouver, British Columbia, je zadnje čase zrastle število novih nebotičnikov, med njimi je največji Canadian National Railways hotel, ki ga vidimo na gornji sliki kot veliko belo poslopje na levi strani. Slika kaže celotni trgovski del mesta.

BABY ŠE NI NAJDEN

Tajinstven gangster stopil v Lindberghovo službo.

New York, N. Y. — Lindberghov 20mesečni sinček, ki je bil ukraden v tork preteklega tedna, je še vedno v rokah neznanih ugrabiteljev. — Kakor že poročano, je Lindbergh, ker oblasti niso mogle nič doseči, prosil za pomoč gangsterje, da ti posredujejo med njimi in "svojimi". Najel je v ta namen nekega tajinstvenega moža, po imenu Morris Rosner, o katerem se govori, da ima skoraj neomejeno moč v "podzemlju", in da bo gotovo uspel, ako je bil otrok ukraden od organiziranih zločincev. Kak vpliv ima ta gangster, je razvidno iz tega, ker je bil priporočan Lindberghu od nekega kabinetnega uradnika in nekega kongresnika.

ELEKTRICARJI SI ZNIŽALI PLAČE

Chicago, Ill. — Tukajšnja podružnica unije električarjev je pristala preteklo sredo na to, da se njenemu delavstvu nižajo plače in sicer okrog 11 odstotkov na novih delih in 27 odstotkov na popraviilih. Tako določa nova lestvica novo plačo \$12, namesto dosedanjih \$13.60 na novih zgradbah, in \$10 na popraviilih. Pogodba velja do 31. maja 1933.

ZAKON PROTI UGRABITVI OSEB

Washington, D. C. — Brez vsake debate in med splošnim navdušenjem in plaskanjem je bil v sredo sprejet v poslanski zbornici zakonski predlog, po katerem postane ugrabitev oseb zločin, ki ga bo zasledovala federalna vlada. Po tem zakonu se smatra zločinskim dejanjem pošiljanje po pošti pisma, kjer se zahteva odkupnina ali se v njih grozi z ugrabitvijo. Kazen za to je določena na \$500., ali 20 l. ječe, ali oboje. Pobudo za predlog je dal senzacionalni rop Lindberghovega otroka, katerega iščejo oblasti že celi teden brez uspeha.

KRIŽEM SVETA PRITISK NA TRGOVCE

Nesmiselne odredbe nemške vlade glede trgovcev.

Berlin, Nemčija. — Odredbe, ki bi se zdele kakemu Amerikancu skrajno nesmiselne, je ukrenila proti trgovcem nemška vlada. Po teh odredbah ne sme trgovec dati kupcu brezplačne premije, ako ni istočasno pripravljen, da do kupljeno blago za nižjo ceno brez premije. Trgovci smejo prirepati razprodaje po nižjih cenah samo v tem slučaju, če resnično mislijo opustiti trgovino. Te in še par podobnih točk je na nekakšen način usmerjenih v to, da se zagotovo ponovna izvolitev Hindenburga predsednikom pri volitvah to nedeljo.

MOSKI SO JO ZAVOZILI

Praga, Čehoslovaška. — Tukajšnje ženske so site zmede, ki so jo povzročili moški bankirji v svetovnih financah, in so se zato odločile, da bodo one prijele zadevo v roke. Ustanovile so si v tem mestu posebno žensko banko, ki jo bodo vodile samo ženske, delave v njej samo ženske in kredite dobivale samo ženske. Ako bo kaj dobička pri poslovanju, se bo to porabilo za žensko propagando.

KONEC MRZLEGA VREMENA

Chicago, Ill. — Tukajšnji vladni vremenski prerokovalec tolaži prebivalstvo, da je konec mrzlega objema, s katerim nas je stiskala zima tekem tega tedna. Mraz, ki smo ga zdaj doživeli, pri katerem je temperatura prišla skoraj do ničle, je rekord, za Chicago za mesec marca, a je upati da se je z njim tudi poslovila od nas zima, čez katero se letos nismo mogli dosti pritoževati.

OH, TE TAŠČE

Chicago, Ill. — Ze pregovor pravi, da so tašče največja nečloga na svetu. To je potrdil nedavno tukajšnji sodnik, ki je odločil, da je nad vse kruto, ako se

POLITICARKA SE OMOŽILA

Mrs. Ruth McC... znana v državi Illinois vsled svoje politične aktivnosti v republikanski stranki, katero pa je pri zadnjih senatskih volitvah premagal demokratski kandidat Lewis, je preteklo sredo obhajala poroko z bivšim kongresnikom A. G. Simmsom iz New Mexico. Ženska je stara 51 let.

ZARADI DAVKOV SE OBESIL

Chicago, Ill. — 42 letni John Progduska, 4732 So. Avers ave., se je tako ustrašil visokega računa, ki ga je prejel za davke, da je odšel v klet svoje hiše in se tam obesil. Račun je znašal \$286, ki ga nesrečnež nikakor ni zmogel, ker je bil že več časa brez dela in je tudi zelo neredno dobival najemnino od stanovalcev v svojem poslopju. Poleg tega je moral pa še tudi dolg na hišo plačevati.

SLOVENC V FRANCII

Zgodovina slovenske kolonije v Toquegneux je stara že več let, a je kljub svoji mladosti vsa pestra in zanimiva. Iz različnih razmer in raznih krajev se je v omejeni koloniji zbralo okoli 400 Slovencev. Med 5000 prebivalci, kolikor jih šteje omenjena naselbina, je najmanj 4000 tujcev, in tako tvorijo Slovenci pičlo desetino tujerodnega prebivalstva. Znani so se pa povsod tako uveljaviti, da je njihovo ime veliko večje kakor število, posebno med Francozi. Težki časi, ki so zadnje mesece pritisnili tudi na Francijo, so Slovence primeroma še najmanj zadeli. V času najhujše zime, ko so odpuščali in še odpuščajo delavstvo vsa podjetja, ko je deset tisočev Poljakov, Italijanov, in na tisoče Jugoslovanov se morale vrniti v domovino in sta oba rudnika v Toquegneuxu odpuščala delavstvo, je eden izmed obeh rudnikov vzel v delo 50 Slovencev, ki so ostali drugod brez posla in bi se morali vrniti domov. Slovenci so znani kot močni, sposobni in razumni delavci, pa tudi kot kulturni. Njihovi nastopi, posebno kar se tiče pevskih zborov, imajo poseben vpliv. Niti Poljaki, niti Italijani, ki so po številu vsaj desetkrat močnejši, ne premorejo kaj takega.

Iz Jugoslavije.

POSKUŠAL JE IN SE JE PRI TEM V RESNICI OBESIL. — KAKO SE POSTAVIJO SLOVENC V FRANCII. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NOVICE, NESREČE IN NEZGODE IZ DOMOVINE.

Doberdelnost

V Železnikih so v cerkvenem domu otvorili dobrodelno kuhinjo, kjer je že prvi dan dobilo zajutrek 50 otrok. Da se je to začelo, je velika zasluga g. Egra, g. J. Globočnika in pa hranilnice v Železnikih.

Treznostni kongres

V Ljubljani se je vršil meseca februarja treznostni kongres, katerega se je udeležilo jako lepo število obiskovalcev tudi z dežele. Posebno predstavnikov srednjih slojev so se odlikovali s svojo številno udeležbo. Že 13 let ni bilo v Ljubljani takega kongresa.

Smrtna kosa

V Kamniku je umrla Minka Holcarjeva, učiteljica otroškega vrta. — V Zagorju je umrla Ana Rusova, vdova, doma iz Smartnega pri Litiji. — V Novem mestu je umrl Janko Leban, nadiučitelj, pesnik in skladatelj, star 77 let. — V Ljubljani je umrla Ivanka Brezovšek, posestnica. — V Dravljah pri Ljubljani je umrl Ivan Bergani.

Ljubljanski trgovci za reveže

Lepo se sliši, kako ljubljanski trgovci pomagajo revežem. Kakor poročajo, izda približno tisoč ljubljanskih trgovcev nad en milijon dinarjev na leto za reveže in to v denarju in v blagu.

Petletna deklica zgorela

Posestnik Galib Segič in njegova žena, v Gračanici, sta pustila svojo petletno hčerko samo doma. Ker je bilo mraz, je dekletke hotelo naložiti v peč. Pri tem se ji je vžgala obleka in ker si ni znala pomagati, je zgorela. Ko so prišli starši domov, so našli pred pečjo le še kup pepela.

Nesreča v tovarni

V tovarni motovza na Grosupljem je stroj zagrabil 22-letno delavko Ano Bučar iz Stranske vasi pri Grosupljem in jo nevarno poškodoval.

Iz ribniške doline

Zadnji sejem v Sodražici je bil precej živahen. Živine je bilo nad 20 glav. Cene so pa precej padle, najmanj za polovico. Mesarji tudi prodajajo meso precej po ceni in se dobi kilogram mesa za 8 Din.

Nesreča

Drva je pripravljaval za kurjavo 20letni zidar France Vrbnjak iz Grabšincev. Ker se vse morali vrniti domov. Slovenci so znani kot močni, sposobni in razumni delavci, pa tudi kot kulturni. Njihovi nastopi, posebno kar se tiče pevskih zborov, imajo poseben vpliv. Niti Poljaki, niti Italijani, ki so po številu vsaj desetkrat močnejši, ne premorejo kaj takega.

Obnovite svojo naročnino za ist pravočasno!

Doberdelnost

V Železnikih so v cerkvenem domu otvorili dobrodelno kuhinjo, kjer je že prvi dan dobilo zajutrek 50 otrok. Da se je to začelo, je velika zasluga g. Egra, g. J. Globočnika in pa hranilnice v Železnikih.

Treznostni kongres

V Ljubljani se je vršil meseca februarja treznostni kongres, katerega se je udeležilo jako lepo število obiskovalcev tudi z dežele. Posebno predstavnikov srednjih slojev so se odlikovali s svojo številno udeležbo. Že 13 let ni bilo v Ljubljani takega kongresa.

Smrtna kosa

V Kamniku je umrla Minka Holcarjeva, učiteljica otroškega vrta. — V Zagorju je umrla Ana Rusova, vdova, doma iz Smartnega pri Litiji. — V Novem mestu je umrl Janko Leban, nadiučitelj, pesnik in skladatelj, star 77 let. — V Ljubljani je umrla Ivanka Brezovšek, posestnica. — V Dravljah pri Ljubljani je umrl Ivan Bergani.

Ljubljanski trgovci za reveže

Lepo se sliši, kako ljubljanski trgovci pomagajo revežem. Kakor poročajo, izda približno tisoč ljubljanskih trgovcev nad en milijon dinarjev na leto za reveže in to v denarju in v blagu.

Petletna deklica zgorela

Posestnik Galib Segič in njegova žena, v Gračanici, sta pustila svojo petletno hčerko samo doma. Ker je bilo mraz, je dekletke hotelo naložiti v peč. Pri tem se ji je vžgala obleka in ker si ni znala pomagati, je zgorela. Ko so prišli starši domov, so našli pred pečjo le še kup pepela.

Nesreča v tovarni

V tovarni motovza na Grosupljem je stroj zagrabil 22-letno delavko Ano Bučar iz Stranske vasi pri Grosupljem in jo nevarno poškodoval.

Iz ribniške doline

Zadnji sejem v Sodražici je bil precej živahen. Živine je bilo nad 20 glav. Cene so pa precej padle, najmanj za polovico. Mesarji tudi prodajajo meso precej po ceni in se dobi kilogram mesa za 8 Din.

Nesreča

Drva je pripravljaval za kurjavo 20letni zidar France Vrbnjak iz Grabšincev. Ker se vse morali vrniti domov. Slovenci so znani kot močni, sposobni in razumni delavci, pa tudi kot kulturni. Njihovi nastopi, posebno kar se tiče pevskih zborov, imajo poseben vpliv. Niti Poljaki, niti Italijani, ki so po številu vsaj desetkrat močnejši, ne premorejo kaj takega.

Obnovite svojo naročnino za ist pravočasno!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.
Izhaja in tiskaj

EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544
Naročnina:

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891.
Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Subscription:	
Za celo leto	\$5.00
Za pol leta	2.50
Za četrt leta	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četrt leta	1.75
For one year	\$5.00
For half a year	2.50
For three months	1.50
Chicago, Canada and Europe:	
For one year	\$6.00
For half a year	3.00
For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR.—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

S. D.:

Korak naprej

Poslanska zbornica v Washingtonu je spravila vkup potrebnih 145 podpisov za peticijo, ki zahteva glasovanje dne 14. marca, ali naj se o Linthicum-Beck predlogu, naj se 18. amendment modificira, še nadalje razpravlja ali ne. Je to korak naprej na poti za odpravo prohibicije, četudi ni velik.

Glasovanje bo prisililo poslance, da bodo prišli z barvo na dan. Pri razpoloženju volivcev je to za mnoge kongresnike jako neprijetna stvar. Dosedaj je bila navada kandidatov, da so hoteli v dvomljivih okrajih ustreči vsem, da bi dobili glasove "suhačev" in "mokračev". Glasovanje 14. marca jim bo pa napravilo velik križ čez njihov račun, če pride do glasovanja. Če bo vsak poslanec pozvan imenoma, se bo njegov glas lahko kontroliral in volivci se bodo obvestili.

Nekaj drugega bo seveda, če ne pride do imenskega glasovanja. Pri navadnem glasovanju treba poslancem samo vstati, njihova imena se ne kličejo, in tako bodo mnogi imeli priložnost, da jo bodo pred glasovanjem odkurili in se tako otresli neljubega jima glasovanja. In ker je imensko glasovanje večini kongresnikov gotovo zelo neprijetno, bodo skušali na vse načine, da to preprečijo.

Dalje bo odločilo glasovanje samo, ali naj se o Linthicum-Beck predlogu še nadalje razpravlja ali ne. Predloga spi sedaj v pravnem odseku spanje pravičnega, iz katerega jo bo peticija le težko prebudila. Da bi mogla računati na to, da se sprejme, je več kot dvomljivo. Navadna večina v poslanski zbornici znaša 218. Za spremembo ustave je pa potrebna dvotretjinska večina, ki znaša 427. Kakor je sestavljena poslanska zbornica sedaj, se ne bo navadna večina spravila vkup. Lahko rečemo torej, da bo predlog izginil in da — vsaj sedaj — 18. amendment ostal kakoršen je.

Eno stvar pa je pokazala peticija, in ta napolnjuje nasprotnike prohibicije z zadoščenjem, namreč, da narašča število onih poslancev, ki imajo srčnost, da se pokažejo kot nasprotniki prohibicije. Pri zadnjem glasovanju, ali naj se predloži prohibicijsko vprašanje ljudstvu in odločitev ali ne, je glasovalo za predlog samo 90 poslancev. Sedaj se jih je že 145 izjavilo za tako peticijo, in ni dvoma, da bo 14. marca to število še bolj narastlo. Vsakdo vidi in ve, da ima prohibicija v ameriškem ljudstvu vedno več in več nasprotnikov. K temu so najbolj pripomogle organizacije kakor "Crusaders" s svojim neumornim delom, da se število suhih kongresnikov vedno bolj kreči. Če bo šlo tako naprej, potem smemo upati, da bo prohibicija enkrat konec.

Še več zakonov?

O zločinu, da so ukradli Lindberghovega otroka, ni nikaže raznomiselnosti. Zločinec zasluži kazen. Toda slučaj je gotovim krogom zopet dal povod, da bi za tak zločin dali novo postavbo. Bo li tak zakon preprečil krajo otrok, je več kot dvomljivo.

Imamo že sedaj dovolj zakonov, da dobi zločinec zaslužno kazen. Toda ti zakoni se ali ne izvedejo, ali pa so neizvedljivi. Zločin, kraja otroka, se razločuje od drugih v tem, da se ti, ki so prizadeti, sami trudijo, da sami delajo na to, da bi zločinec ne bil kaznovan. Pripravljani so za vse žrtve sprejeti bodo vse stavljenе pogoje. To je tako samoobsebi umevno, da ni treba dalje tega razlagati. In ravno to, kar ovira oblasti, da ne morejo prijeti ali dobiti zločincev. Nikakor ne moremo razumeti, kako naj bi kak nov zakon odpravil te težkoče. Pri mnogih ljudeh v njihovi naivnosti še vedno prevladuje mnenje, na se da vsako zlo odpraviti z zakonom.

Da bi se zatrla trgovina z dekleti, je bil sprejet takozvani "Mann"-zakon. Trgovine ta zakon ni zatrl, pač pa odprta vsakovrstnemu izsiljevanju. In tudi tu se navadno zločinu ne zgodi ničesar, ker ga mora žrtev braniti pred roko pravičnosti. Te in slične skušnje pa ne dajejo človeku ravno poguma in navdušenja za nove postavbe.

DELAVSKE RAZMERE V ŽELEZNEM OKROŽJU Virginia, Minn.

Ker živimo v času svetovne depresije, so posebno revni sloji podvrženi pomanjkanju in finančne težkoče ovirajo vsak napredek v kulturnem in socialnem življenju. Kot zastopnik Amer. Slovencev sem obiskal precejšnje število Slovencev tukaj in v okolici in marsikaj videl. Depresija in pomanjkanje povsod, kamor se obrneš. Dela ni in tako tudi ne zaslužka. Naj tukaj malo novem, kako je na "Iron Range" sedaj.

Na prvem mestu omenim mesto Biwabik, ki je najstarejše mesto, a je danes žal skoro izumrlo. Zakaj? — Tower in Ely, poznani daleč na okoli kot najboljša rudnika, imata od 5 do 6 "šhafov", kjer je v normalnih časih zaposlenih okrog 3000 delavcev. Kaj je danes? — Hibbing, največja odprta železna jama (rudnik) na celem svetu, obratuje danes le z malim številom mož. — Anrora, McKinley, Mt. Iron, Buhl skoro popolnoma počivajo. — Chisholm z okolice preživlja ravno tako slabe čase, kakor ostale naselbine. — Kljub temu smo pa le lahko ponosni na našo Minnesoto, ker ima čisti in sveži zrak kakor malokatera država.

Mesto Virginia lastuje tovarno za plin, vodovod, električne naprave in parno gorivo, katere je deležno skoraj vse mesto. Tukaj je najcenejša električna razsvetljava v Zdr. državah. Izvzamemo samo vodne naprave. Tukaj ima-

jo skoraj vsi Slovenci svoje domove. Imamo slovenske trgovine, mesnice, auto shops, gazolinke postaje, "auto body repair shop" itd. Dalje imamo tudi tako imenovano Hoover Camp, ki je edini prirastek mesta v zadnjih dveh letih, pa bi bilo veliko boljše, da ga ni. — Ker pa pričakujemo, da se v bližnji, ali pa vsaj daljši bodočnosti časi izboljšajo, bomo s podvojeno močjo pospešili, da nadomestimo, kar smo sedaj zamudili.

Zimo smo imeli prav lepo, snega malo. Sedaj imamo precej hud mraz. Ravno sem se domislil, da je dne 7. marca zvečer imel Slov. in Hrv. klub prireditve za člane in članice v City Hall Auditorium. — Čitateljem Amer. Slovencev in vsem rojakom želim vesele velikonočne praznike in debele piške. F. Cimperman, zast.

NEKOLIKO SPOMINOV NA DOBRE IN SLABE ČASE Marshfield, Wis.

Ne bom veliko omenjala v tem dopisu od našega farmarskega življenja. Da je povsod slabo, itak že vsi veste. Cene za pridelke so pa tako polovične, da jih, po pravici povedano, kmalu ne bo nikjer več. No, pa saj tudi po mesih ne hodijo več tako pokonci, kakor so nekdanj. Upati moramo pač vsi, da se nam časi polagoma izboljšajo, ker drugače res ne vem, kaj bo. — Pa pustimo to revščino in pogledimo nekoliko nazaj v pretekla časa. Tudi ti časi niso bili preveč rožnati in vedno je bilo treba

kaj pretrpeti. Petindvajset let bo 14. marca, dobro se še spominjam, ko sem zapustila domači kraj. Zima je bila, ko sem se poslavljala od rojstne hiše. Da nisem šla sama, stame spremljala na postajo Mirna peč oče in brat. Oba sta precej hitro hodila, jaz sem pa vedno zaostajala in vedno sem se mater slišala, kako je jokala. Večkrat sem se med potjo ozrla nazaj in še lučke sem videla, ki se je svetlikala, prav gotovo zadnjikrat. Mater sedaj že več let krije črna zemlja. — Oče je šel z menoj celo do Ljubljane. Kako pa tudi ne, kaj sem pa jaz takrat vedela o mestu. Tu sem se poslovala še od njega in po 27 dneh rajše sem bila že na Calumet, Mich. Ko pridem k mojim ljudem, že skoraj nisem več znala slovenske govornice, tako so me vsi zmešali po poti. Po par dneh so se ušesa že zopet privadila in sem ravno tako dobro znala kakor doma. Nekega dne mi teta pravi, da bi šla kupit nekoliko mesa za drugi dan, ker je bila ravno nedelja. Vesela sem bila tega, da mi teta že zaupa, da me samo pošlje po meso. Za "bučarja" sem vedela, tisti "bif" in "vil" sem pa že tudi znala izgovoriti. Ko sem pa prišla do mesnice, sem na nesrečo pozabila, kako se že reče mesu. Kar vroče mi je prišlo in najraje bi jo pobrisala nazaj domov, posebno ker nisem še nikogar poznala. Po dolgem čakanju me vendar nekdo vpraša: "What do you want?" Skoro bi bila zbežala, pa je k sreči vzela kos mesa v roke, jaz mu pa pokažem knjižico in mož je takoj vse uganil, kaj je bilo treba.

Prišlo je lepo spomladansko vreme, veselo je bilo in toplo, pa so me pripravili, da sem se že čez dva meseca, ko sem prišla iz starega kraja, možila. Fanta, oziroma ženina, so imeli že prej izbranega, in tako je bila oče: Komaj po preteku petih mesecev mi je v jami moža ubilo. — Dolga je bila tieta zima, jaz pa kakor izgubljena. Spomladi potem se mi je rodila hčerka, ki ni nikdar videla svojega očeta. Marsikomu na Calumetu je morda še vse to znano in ne bom vsega tukaj opisovala, kar se mi je v teku 25 let prigodilo, le glavne stvari omenim. Hčerka je pod moje oskrbo in pod oskrbo očeta, mojega soproga, le po zrastle in se je že omožila in ima eno hčerko, staro 3 leta, in sinka, starega 4 tedne. Po 9 mesecih štrajka v letih 1913-1914, smo se preselili iz Calumeta, Mich., na farmo v Wisconsin. Drugega ne rečem, kot hvala Bogu, da smo šli od tam. Enega moža izgubiti v jami je popolnoma dovolj. Tukaj smo vse bolj skupaj in tu-

di ni take nevarnosti za očete in sinove. Zdravi so in rudečih lice, kot se spodobijo mladim fantom. Sedaj se še precej radi doma držijo, pred par leti so jih pa tiste velike mestne in tovarniške plače vse zbegale, da že ni hotel nihče več delati na farmi. Sedaj so pa še ponosni, da imajo kaj dela. Jesti jim pa tudi ne manjka. Le te kare jih nekoliko dražijo in neradi jih gledajo doma, menda so drugje bolj lepe. No, pa saj jim ni za zamerit, saj smo še mi radi veseli, ki smo že bližju petega ali šestega križa.

To naj bo za enkrat dovolj. Ko bomo pa videli staro domovino, in to bo takrat, ko bo g. Grdina zopet enkrat prišel na Willard, pa bomo še katero rekli. Le kmalu pridite, Mr. Grdina. — Pozdrav vsem Slovincem in Slovanom.

M. Brajer.

NAZNANILO PODPORNE-MU DRUŠTVU SV. ANE

Milwaukee, Wis.

Vsem cenjenim sosestram naznanjam, da bo imelo naše društvo sv. Ane, št. 173 KSKJ. velikonočno sv. spoved v soboto 12. marca in v nedeljo 13. marca skupno sv. obhajilo pri sv. maši ob 7 uri. — Cenjene sestre, naj ne bo članice med nami, ki bi ne pristopila k miži Gospodovi v tem postnem času. Vsaka članica naj tudi prinese s seboj društveni znak (regalijo) in naj vpraša v spovednici za spovedni listek, katerega naj potem enkrat izroči tajnici, kakor po navadi.

Nadalje prosim vse članice, da se v polnem številu udeležite prihodnje redne mesečne seje ki bo v torek dne 5. aprila, da se pogovorimo radi domače zabave, katero priredimo v soboto 16. aprila. Sploh priporočam sosestram, da se za naprej v večjem številu udeležujejo rednih mesečnih sej. — Pozdrav.

Rose Jenich.

NEKAJ NOVIC IZ SO. CHICAGO

So. Chicago, Ill.

V resnici da ne vem, s kakimi novicami bi začel, ker so vse že precej zastarele. Omenim pa to, da sem bil prav vesel, ko sem zadnjo soboto bral v Amer. Slovincu, da se je tudi naša naselbina pokazala v zadnji kampanji za Amer. Slovence in imamo k dobremu enega naročnika, ki ga je plačal Mr. Martin Shifrer. Govoril sem o tej kampanji tudi s prejšnjimi živahnimi agitatorji, ki so se pred nekaj leti tako sijajno pokazali v naši maleni slovenski naselbini, da so s svojim vnetim delom za katoliški tisk delali strah večjim naselbinam. Govoril sem, bi se li dalo kaj sličnega napraviti sedaj, pa so mi odgovorili, da

ni močee. Prvic, ker so slabi časi, drugič ni od nikoder nobenega navdušenja, in tretjič ni tudi nikake zaslonbe. Tako smo torej v naši naselbini prišli v tej kampanji prav med najzadnje. To da marsikaj misliti.

Zadnji teden se je v tem listu oglašil naš rojak Mr. M. S., ki se je spravil tudi na novinarja in ga celo pohvalil. Drugega ne rečem, kakor hvala za poklon. — Omenim naj ob tej priliki, da je bil tisti dopis ob enem tudi zahvala prijateljicam Mrs. Mary Shifrer, ker so ji priredile tako lep "supraj party" za njeno 50letnico. Pa mi je bilo sporočeno, da je manjkalo tam v dopisu ime najboljših prijateljice in sorodnice omenjene Mrs. M. Shifrer, ime Miss K. Triller, kar seveda ni prav, zato vidim, da je moja dolžnost, da to napako jaz popravim, ker takratni poročevalec M. S. je rekel, da je dal prav gotovo vsa imena notri, pa se je ime omenjene Miss kje izgubilo.

Še eno novico imam sporočiti, da je Mrs. Terezija Bevc iz Milwaukee vneto naročnica Amer. Slovencev, ki je, kakor sem izvedel ona sama sporočila neki osebi v našo naselbino, plačala sama naročnino za tri milwaukee naročnike in poleg seveda tudi za sebe in še novo naročnino za svojo prijateljico v So. Chicago. Čitatelji Amer. Slovencev in naročniki, to se pravi navdušenja in poštrevanja. Taka oseba v resnici zasluži, da je zapisana pri upravnistiški listi najmanj s srebrnimi, če ne celo z zlatimi črkami. — Omenjena Terezija Bevc piše svoji sorodnici v našo naselbino, da kaj rada prabira novinarjeve dopise. — V resnici se mi je čudno zdelo in ne bi verjel, če bi sam tega ne videl. Črno na belem je stalo, kar je jako laskavo za novinarja, da ga celo v milwaukeeški republiki poznajo. O ja, saj novinarja marsikdo bere, a ga ne pohvali vsak. — Dalje omenjena Terezija Bevc piše, da je njena hči dobila sina ravno na dan 200letnice rojstva prvega ameriškega predsednika George Washingtona, kateremu bodo, oziroma menira so že dali ime George. Kot novinar iz So. Chicago želim temu Georgeu, da bi postal enkrat naslednik Georgea Washingtona na predsednikovem stolu v Washingtonu, D. C., in bil enako pravičen, kakor je bil George Washington. To se mu še prav lahko zgodi, saj je 100% Amerikanec. Bog ga živi!

Omenim naj tudi, da se je pred kratkim oglašila gospa storklja pri družini našega slovenskega rojaka Mr. in Mrs. Frank in Tillie Kosic na 9515 (Dalje na 3. strani.)

Tri poglavja Tarzanove povesti

smo objavili dosedaj v 'Amerikanskem Slovencu'. Vsa tri poglavja so bila vrlo zanimiva. V zadnjem poglavju 'Tarzan in njegove zveri' smo videli, kako nesrečno je bil ukraden Tarzanov sin in v celem poglavju, ni najti, kaj je z njim. Kako se je razvijal in drugo, bo povedalo četrto poglavje Tarzanove povesti pod poglavjem;

"TARZANOV SIN"

v tem poglavju je povest vrlo napeta in polna najpestrejših prizorov. Opozarjamo zlasti one, ki so zaostali z naročnino najisto čimprej obnove, da se jim ne bo med tem lista ustavilo. Opozorite pa na to povest tudi svoje prijatelje in sosede, da si tudi oni list naroče, da bodo deležni te zanimive povesti.

Obenem sporočamo, da se v teh slabih časih knjige počasi prodajajo, tretje knjige "Tarzan in njegove zveri" ne bomo izdali, niti te četrte knjige ne. Zato priporočamo naročnikom, da list sami spravljajo in bodo na ta način imeli celotno povest. Imamo pa v zalogi še precej druge knjige "Tarzanov povratek" in s to lahko postrežemo, kdor jo želi. Stane 45c s poštnino.

Baragov svetilnik

Tajnikov urad:
REV. B. AMBROŽIČ, c/o JOE KOBAL
1901 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

KAJ JE S PEVSKIM DNEVOM V LEMONTU? Iz tajništva.

Malokotera ideja, ki je bila kedaj vržena v javnost med nami, je vzbudila kar na prvem mah toliko zanimanja kot misel na pevski dan v Lemontu. Dopisi, privatna pisma, osebni razgovori — vse to priča, da je misel našla med pevci ugoden odmev.

To še daleč ni vse, na vse zadnje je pa vendar to poglavito. Če je dosti dobre volje med pevskimi zbori, je kar gotovo, da pride do uresničenja pevskega dneva, čeprav danes še ni mogoče reči, kedaj in kako se bo pevska slavnost vršila.

Na razna vprašanja, ki se pojavljajo zdaj od tu, zdaj od tam, je mogoče za enkrat šele precej nepopolno odgovoriti. Naj bo objavljen ta nepopolni odgovor, da se vzdržijo vzbujeno zanimanje na primerni višini, in da pobudo za nadaljnje razmišljanje.

1. Ker je za izvedbo take ideje potrebna nekakšna organizacija, in ker je kakšna "Pevska Zveza" doslej samo še lepa želja in nič drugega, se je odločila Baragova Zveza, da organizira pevske zbornice za pevski dan v Lemontu. Glede tega ni bilo od nikoder ugovora in se zdi, da so prizadeji zadovoljni.

2. Že od vsega začetka, odkar se je rodila misel na skupni nastop, se je imenoval Lemont kot pripraven prostor za to. Tudi proti temu se ni pojavil noben resen ugovor, ena sama nasebina je izrazila svoje pomisleke. "Pomislek" pa ni "ugovor". Torej se tudi to lahko smatra kot splošno sprejeto.

3. Nekako samo po sebi umevno je, da naša misel obsega cerkvene zbornice in petje nabožnih, to se pravi, cerkvenih pesmi. Vendar to še ni dogma in je ta točka še odprta za debato.

4. Pevski nastop se ima vršiti pod milim nebom, na srednjem lemontskem griču, kjer je prostor za to dosti pripraven, čeravno ne idealen. Na omenjenem griču se prireja obširno igrišče, ki najbrž letos še ne bo dovršeno, za pevski nastop bo pa prostor dovolj urejen, kadar do tega pride.

5. Vse popevanje se ima vr-

šiti brez spremljevanja — a capela — torej morajo biti pesmi samo take, ki ne zahtevajo instrumentalne spremljave.

6. Dan za nameravano slavnost še ni določen. V mislih smo imeli kako nedeljo v maju ali juniju. Nekateri se pa ogrevajo za dan 4. julija.

7. Ne vemo, če smemo v teh težkih časih računati na udeležbo pevskih zborov iz bolj oddaljenih nasebin. Znano nam je sicer, da se zanimajo za naš pevski dan tudi oddaljeni, n. pr. Indianapolis, Cleveland, Detroit, vendar se nam zdi, da bo težko kaj. Slabi časi... Pa četudi bi prišli pevci skupaj samo iz najbližnjih nasebin, iz Johieta, iz Chicago, So. Chicago, Waukeana in La Salla, se bo dalo že nekaj čednega prirediti.

8. Nekaj pesmi na sporedu bodo zapeli vsi navzočni zbori pod vodstvom direktorja, ki ga bo določila Baragova Zveza. Dotične pesmi so že večinoma odbrane in bodo objavljene hitro po veliki noči, da bodo zbori in pevovodje imeli dovolj časa za vaje. Za ta del programa bo potrebna v Lemontu skupna vaja, da bo potem nastop lahko dober. Skupna vaja bo seveda tisti dan kako uro pred nastopom. Se bo že dobil pripraven čas.

9. Po skupnem nastopu vseh navzočih zborov bodo nastopali posamezni zbori drug za drugim po vrsti kakor se bodo priglasili. Prednost bo torej imel tisti zbor, ki se bo prej priglasil. Posamezni zbori bodo smeli peti poljubne pesmi, samo da bodo dobro naštedirane in kar mogoče solidno izvajane. Tu se ne vpraša, če morajo biti recimo Marijine ali obhajilne, svetniške, veličnočne ali božične. Gre za koncert, ne za poudarek te ali one dobe v cerkvenem letu. V tem pogledu se torej pevovodje s svojimi zbori že sedaj lahko odločijo za gotove pesmi in jih lahko takoj vadijo. Le to naj pripomnim, da bo treba nekaj dni poprej naznaniti tajništvo Baragove Zveze izbrano in število pesmi, da ne bo kak zbor preveč zahteval zase na škodo drugim zborom. Čas namreč ne bo neomejen.

SRCU MATERE PRVO-OBHAJANCEV

Nekoč so šli farani k škofu tožiti župnika. "No, kaj poveste lepega, prijatelji?" vprašal je nadpastir. "Prosimo vašo milost, da bi nam dali drugega župnika."

"Drugega župnika? Čemu?" Pa se popraska en očeanec za ušesi in potoži v imenu vseh: "Tako težko že poslušamo našega gospoda. Zmiraj isto pridiganje. Vsi smo se že naveličali njegovih govorov."

"Tako?" Škof namrši obrvi in pogleda po nezadovoljnih. "O čem pa govori vedno vaš župnik na leci?"

Tožitelji vrte klobuke v zadrege in noben se ne more spomniti. Priznajo naposled, da res ne vedo, o čem so nedeljski govorili. Škof, Salomon, pa odpošle tožitelje domov z nasvetom: "Pojdite sedaj v imenu božjem in recite vašemu župniku, naj tako dolgo pridiguje eno in isto, da boste vsi znali njegove govore, da boste potem lahko po njih uravnali svoje življenje."

Tele dogodbiče sem se spomnila, ko sem hotela napisati par

nasvetov našim materam glede prvoobhajancev. Res je, da Ave Maria prinese vsako spomlad članek, posvečen našim malim, ki se bližajo svojemu velikemu dnevu. Res je pa tudi, da človek nehote kaj pozabi, ako večkrat ne čuje; zato sem mislila, bom pa še vseeno enkrat igrala vlogo župnika, ki je vedno isto pridigal.

Vedno bliže in bliže je dan, ko se bo tvoj otrok, draga slovenska mati, prvič združil s svojim Bogom. Kako koprneče čaka tvoj mali tega blaženega dneva! Ali ne vidiš, kako iz vsake njegove kretnje govori veliko hrepenenje po uri, ki bo, tako upa, njegova najsrečnejša v življenju? Ali ne čitaš v njegovih očeh, ki so še vse nedolžne, polne nebes, velike sreče, ki se tu pa tam razlije v razna vprašanja o dobrem Jezusu? Naj reče kdo, kar hoče, da so naši ameriški mali poredni, in ne vem, kaj se vse. Vem iz skušnje, da so ravno tako dobri, da imajo ravno tako nežna, za dobro sprejemljiva srčeca kot njihovi bratci

in sestrice v domovini. Kako pazljivi so pri pouku za prvo sv. obhajilo! Kolikokrat me sami naprosijo, da jim pripovedujem "povestice" o Jezusu. Kako jim usta lezejo v zadovoljen nasmešek, kako jim žare oči! Ko jim govorim o trpljenju Gospoda, se pa zabliski biser, usteca se tresejo in nabirajo v jok. Tu pa tam klone kaka glavica na klop. Če to niso dobri otroci, kdo je potem dober, res ne vem.

Pa vriva se težko vprašanje. Ti dobri otroci, mali angelčki! Kdo ve, kako je domače ozračje? Ali so ušesa teh malih varna, da ne slišijo nikoli, česar bi slišati ne smela? Ali imajo dobro mamico, ki jim ne pusti v bližino, da ne vidijo nedostojnosti v obnašanju nekaterih? Menda vendar ni mati tako nepredvidna, da bi jih poslala v gledišče, da bo imela mi doma? Posebno v času, ko se pripravljajo mali na prvo sv. obhajilo, bi ne smeli prestopiti praga te cerkve hudobnega daha. Sama vem, kake so predstave. Povabilo je gledišče vse šolo, češ, to je za otroke. Pa je bilo treba večkrat zadržati. Če so mižali otroci, ne vem. In kletve bi tudi ne smelo biti v hiši, kjer imajo prvoobhajanka! — Otrokova duša je toliko vredna, da je Gospod umrl zanjo, torej ni odveč, če se starejši premagajo vsaj radi njega, ako se jim ne smili njih lastna duša.

Naloga skrbne matere bi morala biti, da podpira šolo v pripravi na prvo sv. obhajilo. Kako bo nekoč otrok hvaležen materi, ko bo zrl nazaj na življenjsko pot in gledal v duhu dobro mamico, ki ga je opominjala k molitvi zjutraj in zvečer; ga svarila pred slabo tovaršijo; ga pošiljala k božji službi; skrbela, da je izpolnjeval božje zapovedi. — Nasprotno, kako ostre očitke zasluži mati, ki ji je doba, ko se pripravlja njen otrok na prvo sv. obhajilo kot vsaki drugi čas.

Da je "mala Terezija" svetnica, gotovo ni vse njena za sluga. Imela je dobro mater in

je njo nadomestovala sestra. Vsaki večer se je eno uro pogovarjala z malo Tereziko o bližnjem prihodu Gospoda in vsemala je srce svoje male sestrice še k večji ljubezni do evharističnega Jezusa. O, da bi bile tudi naše matere taki angeli varhi svojih otrok! Da bi se veselile z otroci tega najlepšega dneva! Da bi jih vodile k Gospodu kot evangelijske matere! Izgovor, da to store že katehetje in sestre v šolah, ne velja. Mati je merodajna. Napoleon, ki je pozneje kot vladar zašel na stranpota, je gotovo imel dobro mater, ki mu je pomagala, da se je dobro pripravil na prvo sv. obhajilo. Ko so ga nekoč vprašali, kateri je bil njegov najsrečnejši dan v življenju, so pričakovali, da bo gotovo imenoval dan, ko je izvojeval svojo najslavnnejšo bitko. Odgovoril je: "Dan mojega prvega sv. obhajila."

Pravijo, da kakršno je prvo sv. obhajilo, tako je navadno tudi zadnje. Najboljša priprava torej za srečno smrt je vredno sv. obhajilo. Posebno skrb bi morale posvetiti matere svojim otrokom, ki ne morejo obiskovati katoliške šole iz kakega važnega vzroka. Če je katoliška šola kake četrt ure hoda oddaljena, to še ni nikak zadosten dokaz, da otrok ne more v njo. Tu pa tam je izgovor, da ne morejo plačevati šolnine. Tistih par grošev! Ne pustite otrok v gledišče, pa boste imeli denar za šolnino. Ne maraj predbacivati ničesar — smilijo se mi duše otrok. V par tednih v počitnicah naj bi se mali naučili vsega, kar se otroci v naših šolah učijo 8 let? V par tednih naj iz njih vzgojimo dobre katoličane, ki bodo nekoč stebel katoličanstva? Nemogoče! — Res je, da so kolikor mogoče taki prvoobhajanci pripravljani za vredno prvo sv. obhajilo. Pa kaj! Seme sicer pade na dobra tla, pa ga kmalu zadušijo pleveli. Ni katoliškega ozračja. Nekaj časa še vidimo take otroke prihajati k sv. za-

kramentom, potem pa začne njih število kopneti kot sneg v tplem solncu. Človek bi jokal krvave solze, če bi kaj pomagalo. Pa še mislijo take matere, da so storile svojo dolžnost. Saj so vendar kupile otroku venček, belo oblečko. In kaj hočete še več! O zablode! In še hude so nekatere, ako se otrokom, ki ne hodijo v katoliško šolo, ne izkaže ob prvem sv. obhajilu tolike časti kot onim, ki obiskujejo naše šole. Pravijo take matere, da jim srce poaka. Na to pa ne pomislijo, kako drugim faranom, ki morajo sami segati v žep, da podpirajo šolo, rame pokajo od pretežkega bremena. Ne pomislijo, kako poka srce župniku, ko gleda to zaničevanje šole, ki je zrastle iz njegovih premožnih in skrbni preučitvi noči, zalita s krvjo žaljev do brih župljanov. In prav nič niso takim materam mar bolečine srca sester, ki morajo gledati pred seboj samo okrog 50 nedolžnih obrazkov, ko bi jih moralo biti 100 ali še več. Kako radi bi bile matere tudi ostale, ki morajo bloditi v temi, ko je vendar v katoliški šoli toliko luči in solca.

O matere, dajte, da ne bodi tudi tale dopis glas vpjočera v puščavi. Pripravite pot Gospodu v srca vaših otrok. Poslušajte jih v katoliško šolo! Vdite jih k Bogu z dobrim zgledom. Varujte jih hudega! Pomagajte jim delati dobro! In ko bo Gospod prvič prišel v srce vašega otroka, bodite zagotovljene, da bo izlil ves blagoslov svojega srca na dobro mamico, ki je pomagala okrasiti tabernakelj otroškega srca.

Iz ljubezni do slovenske mladine v tujini je napisala slov. šolska sestra iz Sheboygana te vrstice v spodbudo slovenskim materam.

ŠIRITE 'AMER. SLOVENCA'!

DR. H. M. LANCASTER DENTIST

2159 West 22nd Street,
(ogel Leavitt St.)
Tel. Roosevelt 3817
CHICAGO

Tel. No. Chicago 4952

JOHN ZALAR

JAVNI NOTAR
— REAL ESTATE
— INSURANCE

1118 Wadsworth Avenue
NORTH CHICAGO, ILL.

Kakovost Poštenost Točnost

A. F. WARHNIK

— LEKARNA —

Posluje preko 32 let.

2158 West 22nd Street,
ogel Leavitt Street
CHICAGO, ILL.

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Ave. M. in prinesla brhkega fanta, ki bo, če bo dorastel in mu bo sreča mila, lahko postal še velik mož. Za krstnega botra je bil Mr. John Makovec, za botro pa njegova sestra, Mrs. Prebil, ki je poročena v Waukeganu. Povabljen sem bil na gostijo, pa sem na žalost zamudil, kar naj mi oprostite. Bom pa drugič prišel.

Po dolgi in težki bolezni je umrl Mr. Louis Pritekel, tudi naš faran-Slovenec. To je že tretja smrtna žrtev iz naše nasebine v tem letu. Pokojni je bil član dr. Vitezov sv. Florijana št. 44 KSKJ. Pogreb pokojnega je bil v sredo, 9. marca, iz slovenske cerkve sv. Jurija na St. Mary pokopališče. — Žalostnim sorodnikom, soprogam in otrokom, naše sožalje, njemu pa večni mir in pokoj in večna luč naj mu sveti.

Je še nekaj drugih novic, pa jih sedaj ne bom povedal, je preveč mrzlo. Če bo kazalo, jih povem ob drugi priliki, ko se svet malo drugače zasuje.

Novinar.

MODERNE STAVBE

Arhitekt Irvin Chanin, ki je zgradil že več nebotičnikov, je nedavno izjavil časnikarjem, da ni več daleč čas, ko bodo gradili po 650 metrov visoke nebotičnike. Te zgradbe ne bodo imele oken, ker bodo vse stene kristalne. Irvin Chanin je prepričan, da njegovi na-

DAVKOPLAČEVALCI, POZORI!

Imam priliko, da lahko dam slovenskim lastnikom zemljišča nasvete, kako dobiti svoje prave davke na svoja zemljišča in hiše. Vsi vemo, da nas je večina plačala vsled napačnega taksiranja veliko več, kakor je bil naš delež. Ta moj nasvet je brezplačen za vsakogar; niti enega centa vam ne bo treba plačati.

Nisem nikak politikar ali posredovalec za davke. Te informacije vam bom dal iz svoje lastne izkušnje in lahko vas prepričam, ako želite priti na moj dom. — Victor Simunich, 1407 No. Hoynes Ave., Chicago. Ali pa telefonirajte Humboldt 1818.

ČUDO PRIRODNIH ZDRAVIL

Mnogi bolniki, ki so zelo trpeli so popolnoma ozdraveli po naših zeliščnih zdravilih. Brez ozira na vašo bolezen, koliko je stara in koliko ste že poskušali zdravnikov in zdravil, lahko zaupate prirodnim zdravilom, da boste popolnoma in hitro ozdraveli. Naša zelišča vam bodo dala moč, silo in zdravje.

Opišite svojo bolelo in pošljite 10c za zavoj in poštino in dobili boste na poskušnjo posebnega prirodnega zeliščnega zdravila za vaš slučaj, kakor tudi našega znanega ALL HERB TONIC za revmatizem, želodec, jetra, ledvice in drobovje. Pišite nam danes, ali pa pridite k nam na pregled in nasvete brezplačno. Dr. Michael's, 4745 So. Ashland ave., 3342 W. 26th St. 1205 Milwaukee ave., ali glavni urad 1643 West North ave., Chicago, Ill.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

Louis J. Žefran

1941 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Phone Roosevelt 3408

Na razpolago noč in dan!

— Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Mrtvaška kapela na razpolago brezplačno. — Cene zmerne.

Telefon pisarne:
Central 0888

Tel. stanovanja:
Pullman 4374

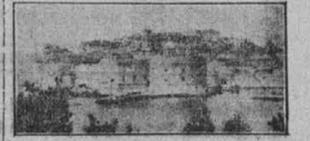
FRANK R. DRAŠLER

— SLOVENSKI ODVETNIK —

Opravlja vsa odvetniška dela.

CONWAY BUILDING
111 W. Washington St., Room 1601 Chicago, Ill.
CHICAGO, ILLINOIS.

črti niso nemogoči. V taki stavbi bo lahko prebivalo do 50 tisoč oseb. On je prepričan, da bo njegova metoda pomenila novo dobo v zgodovini stavbarstva.

Dubrovnik

Edna direktna proga iz Amerike V JUGOSLAVIJO

brez prekrcanja, carinskih težkoč in dolgih železniških voženj z velikimi modernimi in krasnimi morskimi palačami

SATURNIA in VULCANIA

iz New Yorka pravo za DUBROVNIK ali TRST

VULCANIA -- 12. aprila
SATURNIA -- 29. aprila

ob silno znižanih voznih cenah. Ugodna vožnja, izvanredna pažnja, izvrstna kuhinja, brezplačna inostranska vizita in neznaten strošek za prtljago.

Priskrbite si kabine vnaprej potom svojega agenta.

COSULICH LINE

180 W. Washington Street,
Chicago, Ill.

ZA POTNIKE

Onim potnikom, ki žele potovati v večji družbi svojih rojakov, nudimo sledeča naša skupna potovanja:

13. MARCA — za Velikonoc — na novem izvrstnem francoskem parniku La Fayette. Cena kart zelo nizka. Ill. raz. do Ljubljane samo \$94.23, retur karta \$174.—

8. APRILA — na priljubljenem francoskem parniku Ile de France, Ill. raz. do Ljubljane \$104.75; retur karta \$186.—

29. APRILA — na moderni ladiji Saturnia na Trst. Priporočljivo za one, ki hočejo vzeti seboj svoj avtomobil in za potnike z velikimi družinami ali obilno prtljago. Do Trsta: Ill. razred \$100.—, turist. razred \$120.—, II. razred \$150.—, Retur karta do Trsta Ill. razred \$164.—, turist. razred \$216.—, II. razred \$270.—

4. MAJA — na orjaškem parniku Cunard linije Berengaria. Do Ljubljane Ill. raz. \$105.84, retur karta \$186.—

Ako želite potovati s kakim drugim parnikom ali ob kakem drugem času, vam lahko in radi nstrujemo, ker zastopamo vse važne linije. Pišite po naš vozni red in cenik kart.

Potnike, ki rabijo permit za povratek v Z. D., opozarjamo, da se pravočasno prijavijo in vložijo prošnje za Permit.

Za vsa nadaljnja pojasnila pišite ali pridite na:

Leo Zakrajšek

General Travel Service

1359 — 2nd Avenue,

NEW YORK, N. Y.

Čitatelje opozarjamo na naš novi naslov.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni

Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street

Uradne ure: 5 do 9 zveč. razen sredi ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

PLUMBARSTVO

Mi popravljamo vsa plumbarska dela. — Instaliramo kopalne, umivalne in kuhinjske sinke, toilette, po zmerni ceni. — Račune plačujete lahko na obroke.

Thomas Higgins

PLUMBING, GAS FITTING
AND SEWERAGE

2313 So. Oakley avenue,
Tel. Canal 0610. CHICAGO, ILL.

WALTER SCOTT

IVANHOE

— ZGODOVINSKI ROMAN —

Prevedel Vladimir Levatik

Pri teh besedah, izgovorjenih z veličanstvenim glasom, kakršen je pristojal visokemu dostojanstvu in vzvišenemu značaju Levjescrnega, so svobodnjaki mahoma popadali na kolena, se mu poklonili, proseč ob enem odpuščanja za svoje pregreške.

"Vstanite, prijatelji," je milostno rekel Rikard, gledaje nanje z obrazom, s katerega je bila njegova običajna blagodušnost že izpodrinila plamen nagle jeze in v čigar črtah ni bilo več sledu o nedavnem obupnem boju, razen rdečice, ki je še ostala od napora. "vstanite, prijatelji! Vaši pregreški, bodi v gozdu, bodi na ravnem polju, so odkupljeni po zvestih uslugah, ki ste jih storili mojim nesrečnim podanikom pod torquilstonskimi zidovi, in s tem, da ste danes prihiteli svojemu vladarju na pomoč. Vstanite, moji vazali, in bode v bodoče dobri podaniki. Ti, pa vrli Locksley —"

"Ne imenujte me več Locksleya, moj vladar! Spoznajte me s tistim imenom, ki se bojim, da je predalec segel glas o njem, da ne bi bil prišel do vaših kraljevskih ušes. Robin Hood sem — Robin Hood iz Sherwoodske šume."

"Kralj hajdukov in knez vrlih mož!" je rekel kralj. "Kdo ne bi bil slišal imena, ki je prodrlo tja do Palestine! A bodi prepričan, vrli hajduk, nobeno dejanje, ki si ga storil v naši odsotnosti in v nemirnih časih, katere je povzročila, ne bo zapomnjeno v tvojo škodo."

"Prav ima pregovor," se je oglašil Wamba, čeprav manj objestno kakor po navadi: "Kadar mačke ni doma, miši plešejo."

"Kaj, Wamba, ti si tu?" je rekel Rikard. "Tako dolgo te že nisem čul — mislil sem, da si pobegnil."

"Jaz, pa pobegnil," je vzkliznil Wamba. "Kdaj ste se videli, da bi se bila norost ločila od hrabrosti? Evo, tu leži plen mojega meča, vrli sivec, ki bi ga rad videl spet na nogah, če bi ležal zato njegov gospodar pohabljen na tleh. Res je, da sem se izprva nekoliko umaknil, zakaj burkaški jopci ne odbija kopij tako dobro, kakor jeklena srjaca. A če se nisem boril z bridkim mečem, mi boste vsaj priznali, da sem zatrobil na haskok."

"In v pravem trenutku, pošteni Wamba," je odvrnil kralj. "Tvoja usluga ne bo pozabljena."

"Confiteor! Confiteor!" se je začul ponizen glas nedaleč od kralja. "Z latinščino ne pridem delj — a izpovem se svojega smrti vrednega izdajstva in prosim za odvezo, preden me odpeljejo na morišče!"

Rikard se je ozrl in zagledal veselega meniha, ki je klečal na tleh; gorjaca ki med nedavnim bojem ni lenuhanila, je ležala zraven njega v travi. Njegov obraz se je kremžil tako, da je po njegovih mislih kar najbolje izražal veliko skesanost; oči je zavijal kvišku, kota ust sta mu vipsela navzdol kakor čopa na mošnji, da ponovno Wambovo primerjo. A temu mrkemu videzu silne skrušenosti je čudno nasprotno porogljiv izraz, ki se je skrival v vsem širokem obličju in pričal, da sta bila kesa in strah oba enako hinavska.

"Zakaj si pa tako potr, nori svečenik?" je vprašal Rikard; "mar se bojiš, da ne bi tvoji škofljani zvedeli, kako zvesto služiš svetemu Dunstanu in Naši Gospe? Nikar, človek, ne boj se; Rikard Angleški ne izda nobene skrivnosti, ki jo je zvedel pri steklenici."

"Ne, premilostni vladar," je odvrnil puščav-

nik (bralci ljudskih istorij o Robinu Hoodu ga dobro poznajo pod imenom br. Tucka), "ne bojim se krive palice, ampak žezla se bojim. Joj meni, da se je morala moja svetoskrunska pest kdaj dotakniti lica maziljenca Gospodovega!"

"Ha, ha!" je rekel Rikard, "odtod pŕha veter? Pravzaprav sem tvojo bunko že pozabil, čeprav mi je od nje ves dan šumelo po ušesih. A če je bila zaušnica pošteno dana, ti vrli mož je naj presodijo, ali ni bila prav tako dobro vrnjena. Ako pa misliš, da sem ti še kaj dolžan, in si pripravljen še enkrat nastaviti lice —"

"Nikakor ne," je dejal brat Tuck, "svoje sem dobil in to z oderuški obrestmi. Da bi vaše Veličanstvo le vsak dolg tako obilno poravnalo."

"Če bi mogel to storiti z zaušnicami," je rekel kralj, "tedaj se moji upniki ne bi pritoževali o prazni blagajni"

"A vendar," je odvrnil menih in spet napravil skesan in resen obraz, "da bi vsaj vedel, kakšno pokoro naj opravi za svoj bogokletni udarec!"

"Nikar več ne govori o tem, prijatelj," je dejal kralj; "ko sem prenesel toliko udarcev od poganov in nejevernikov, bi bil pač res nesparten, če bi se pričal zaradi bunke, dobljene od toli svetega duhovnika, kakor je copmanhurtski. A vendar, dični menih, za Cerkev in zate bo najbrže dosti boljše, če ti preskrbim dovoljenje, da sledeč redovno haljo, in te vzamem za svobodnjaka v svojo telesno stražo, da se boš posvečal varstvu naše osebe, kakor si doslej posvečal službi na oltarju sv. Dunstana."

"Gospod moj," je odvrnil menih, "ponižno vas prosim oproščanja; vsem da bi radi sprejeli moj izgovor, če bi vedeli, kolikani me je obsedel greh lenobe. Sveti Dunstan — da bi nam bil milostljiv! — stoji pri miru v svojem kotu, če bi tudi kdaj pozabil na molitve, kadar sledim debelega srnjaka. Časih se vso noč ne vrnem v celico in delam kaj vem kaj, a sveti Dunstan se nikoli ne pritoži; to vam je tih in miroljuben gospodar, kakor le kdaj kak lešenec. A biti svobodnjak v okolici mojega kraljevskega vladarja — ni dvoma, to je velika čast — ali vendar, če bi le količkaj stopil v stran, da v kakem kotu potolažim vdovo ali ubijem jelena, bi takoj začeli brusiti jezike. "Kje je ta meniški pes," bi rekel ta. "Kdo je videl prekletega Tucka," bi dejal oni. "Ta razpopljeni lopov ugonobi več divjačine kakor polovica dežele," bi godel kak gozdar. "Za vsako plaho košuto lazi," bi se jezil drugi. Skratka, moj dobri gospod, prosim vas, da bi me pustili, kakor ste me našli; če mi pa želite pokazati svojo naklonjenost, imejte me za siromašnega duhovnika v celici sv. Dunstana v Copmanhurstu, ki bo vsak najmanjši dar z veliko hvaležnostjo sprejel."

"Razumem te," je rekel kralj; "sveti menih copmanhurtski bo imel dovoljenje, da sme loviti v mojih warneliffskih šumah. Zapomni si pa, da ti bom določil samo po tri srnjake na leto; a če to ne bo izgovor, da jih pobijaš trideset, nisem ne krščanski vitez ne pravi kralj."

"Vaša milost naj bo prepričana," je rekel menih, "da bom s pomočjo svetega Dunstana našel možnost, pomnožiti vaš predobrotljivi dar."

(Dalje prih.)

"Gorenjska"

To je knjiga, ki jo bo z velikim užitkom bral v ak Slovenec, kaj šele sinovi in hčere prekrasne romantične Gorenjske, ki tvori najlepši del slovenske, kakor tudi jugoslovanske zemlje. Sinovi in hčere prelepe romantične Gorenjske, bodo v tej knjigi našli v besedi in sliki svoje mile rodne vasi, trga in mesta, svoja pestra gorenjska polja in livade in svoje divne lepe gorenjske gore in planine.

V knjigi je opisana zgodovina in sedanost skoro vseh gorenjskih mest, trgov in vasi.

KNJIGA "GORENJSKA"

ima nad 250 pokrajinskih slik, ki predstavljajo gorenjska mesta, trge in vasi, pestra polja in livade in divne gorenjske gore in planine.

AKO SO BILI GORENJCJI PONOSNI

na svojo lepo Gorenjsko dosejati, bodo odsedaj je bolj, ko jim bo ta lepa knjiga oživila sladke spomine na svoje prelepe domovinske kraje.

Knjiga je krasno delo in vsebuje skupno nad 350 strani, krasno ilustrirana s pokrajinskimi slikami prelepe Gorenjske. —

Stane \$2.00

NAROČA SE OD:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Naročite jo, dokler je v zalogi!

RAZPRODAJA VIKTOR PLOŠČ

bo kmalu zaključena, ker zaloga pohaja.

POSLUŽITE SE PRILIKE

dokler je vam na razpolago in nabavite si po izredno nizki ceni slovenske Viktor plošče, dokler razprodaja ni preklicana.

TA RAZPRODAJA

velja samo za Viktor plošče in za samo v tem oglasu navedene in označene plošče. Za plošče, ki niso navedene v tem oglasu, ta razprodajna cena ne velja. Razprodaja je v veljavi samo do preklica.

SEZNAM PLOŠČ, KI SO NA RAZPRODAJI:

- V-23000—"Hruškovo drevo", štajeriš
- "Stari pečlar", valček, igra na harmoniko Ahačić
- V-23005—"Na velikonočno nedeljo", prvi in drugi del, pevec Adrijc, z orkestrom.
- V-23007—"Empajris", "Samo da bo likof", Hojer Trijo in Adrijc.
- V-23008—"Pod dvojnimi orlom", krasni marš; "Dunaj ostane Dunaj", citre in Trio.
- V-23010—"Dva Gorenjska slavčka", "Spomin na Bled", ženski duet, spremljevanje klavirja
- V-23011—"Pozdrav od doma", "Zbirka valčkov", krasna komada igrana od slovenskega orkestra
- V-23012—"To je nemogoče", dvokoračen ples "Tajna ljubezen", lep valček, oba komada igrana po orkestru
- V-23014—"Po gorah je ivje", "Megla v jezeru", poje moški kvartet Jadran
- V-23015—"Plahauer štajeriš", "Prav vesela polja", igra Ibrigov trio na citre
- V-23018—"Krasna Marička", šotiš "V divni dolini", igra znamenit Landler Orkester
- V-23020—"Ples v skednju", prvi in drugi del. Pri obeh komadah sodelujeta pevec Adrijc in Hoyer Trio
- V-23025—"Po jezeru — bliz Triglava", narodna pesem "Oh, oh ura že bije..." narodna pesem, poje Mirko Jelačin
- V-23026—"Jurij Benko vzemi Lenko", lepa pesem, "Pobit sem star še le 18 let", pesem, poje Mirko Jelačin
- V-23027—"Pa kaj to more biti...", narodna pesem, "Mene pa glavca boli...", pesem, poje Mirko Jelačin.
- V-23028—"Mlinar", narodna pesem, "Vsi so prihajali", pesem, poje Mirko Jelačin.
- V-80331—"Zgubljena pesem", krasna polka, "Jolietka slovenska polka", igra Dajčmanov orkester.

NAROČEVALCI PLOŠČ POZOR! Ker bodo nekatere plošče, ki so navedene v seznamu prej ali slej pošle, zato je dobro, da bi naročevalci plošč, navedli kako drugo številko plošče pri naročilu, za slučaj, da bi nam katera izmed njih, ki jih naroča med tem pošla. S tem nam naročevalci prihranijo čas in pisanje, ker drugače jih moramo obveščati nazaj. Seveda na razpolago pa so samo plošče navedene v tem seznamu.

Pokazite ta oglas tudi Vašim prijateljem in soesdom, da si še oni naroče plošče, za to nizko ceno v tej razprodaji.

KATERAKOLI

v tem oglasu navedena Viktor plošča stane tekom te razprodaje samo

49 centov

Pri naročilu samo eno ali dveh plošč, priložite za vsako ploščo 5 centov za poštnino.

Kdor pa naroči

tekotem te razprodaje katerakoli navedene tri plošče iz navedenega seznama v tem oglasu dobi

3 PLOŠČE ZA 99c

Pri naročilu teh plošč skupaj plačamo poštnino mi.

KER

tako radikalnega znižanja cen slovenskim ploščam še nikdar ni bilo, je v vašem interesu, da vaše naročilo takoj pošljete, dokler so plošče na roki in dokler ni razprodaja preklicana. Stranke naj naročilo priložijo potreben znesek. Po C. O. D. naročil v tej razprodaji ne bomo pošiljali, ker pri pošiljanju po C. O. D. so preveliki stroški.

Pomnite, da ta razprodaja je v veljavi samo do preklica in za samo v tem oglasu navedene plošče in nobene druge.

POŽURITE SE IN OKORISTITE SE S TO RAZPRODAJO.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street, Chicago, Illinois.

AKO KONČNO

TEMELJITO

vzamete v poštev vse okoliščine, boste prišli do zaključka, da je vaš denar v resnici siguran pri

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 Blue Island Ave., Chicago, Illinois

Iz mojega potovanja po Jugoslaviji

A. Grdina in dr. Fr. Trdan

"Poglejte tale moja hčerka Marica, komaj 16 let ji je, pa ima že kal boleznj v sebi. Na zunaj se ji ne pozna — in res je bila zalitih lic, toda blede kot razcvetajoči se popek bele lilije — a roke ima vedno mrzle in če le prime za delo, je že vsa potna. Kaj mislite vi, gospod doktor, o njeni bolezni?"

Tone in Gregorec sta ju urnih korakov ubrala na cesto, da bi ne počila v smeh, meni pa se je bodelo tako kakor našemu učenemu prirodoslovcu Erjavcu, ki je bil nekoč padel med same trgovce. Ko so mu leti pokazali vejico neke rastline in jim je on pravilno povedal njeno ime in ob enem še razložil, za katere bolezni je še posebno dobra, so vsi hkrati planili nanj, češ: "Gospod doktor, moje dete ima grižo, mojo punčko lomi krč, mene po ušesih trga — katera biljka pomaga zoper to?"

V trdni veri, da sem zdravnik, mi jame tudi bledečična gospa nastevati svoje notranje težave, kako je že hodila po raznih letoviščih, kako je že iskala zaželjenega zdravja ob sinji Adriji, in kako so ji končno zdravniki nasvetovali sveži bohinjki zrak.

Komaj pa jo prekine lahek kašelj, se že oglašja na pragu hšnji oče, da se pri njem večkrat oglašja revmatizem, protin, naduha, da je že vse poskusil, celo zdravilne kroglice, da pa vse...

Iz tega mučnega položaja me je rešil Tone. Ko zaslišim njegov ponovni klic: "Doktor, naprej!" sem dal, že odhajajoč, nekaj splošno veljavnih zdravniških navodil z zahtudlom, da se bodo prej ali slej pokazali tudi učinki. — "Živel naš doktor!"

Kdaj je tisti večer minul, me vem dobro, danes vem samo to, da je bilo prijetno.

Drugo jutro smo bili kmalu po solnčnem vzhodu že na Kopišču. Tako se imenuje majhna gozdna ravnica, urohoda od izvira Savice. Zidana carinarna in lesen bufet, to je vse, kar je tu ostalo od svetovne vojske. Vojaško cesto, ki je od tod peljala po strmih pobočju na vrh Krna in na Črno prst, že pokriva mah in rujavo liševje. Tako močan je zob časa!

Ko si je naša mala karavana v bufetu ustrojila grlo zoper prehlajenje, se je začela počasi pomikati navzgor. Pa kaj pravim počasi! Mr. Skrabe, ki je prejšnji dan tožil, da mu srce nagaja, je hotel biti med prvimi. Šele na predzadnji ridi ga je prehitel Mr. Grdina, ki je stopal in vriskal kakor mladenič dvajsetih let.

Ali ima morda Savica tako kozmetično moč?

Vsa okolica te pomlaja. Nad nami višnjevo nebo in gorski velkani, okrog nas zelene bukve in vitke jelke, pod nami pa globoko izdelbeno korito Savice, ki drvi čez drn in strn, kakor da bi se ji bogve kako mudilo. Markirana steza postaja vedno bolj strma, na nevarnih ovinkih je celo zavarovana z debelo vrvo iz žice, od daleč se že čuje mogočno bobnenje, Mr. Grdina že vriska z vrha, zato še mi pospešimo korake.

Na cilju smo! Nepozaben prizor! Iz velikanke, zevajoče voline pada ogromna množina vode 60 m globoko. Voda prihaja izpod vrha našega gorskega očaka Triglava (2863 m). Tam gori se triglavska snežnica čisti skozi sedem Triglavskih jezer. Ko priteče iz veleromantičnega Črnega jezera (1840 m) na Komarčo, nenadoma izgine,

po kratki podzemski poti pa udari v višini 805 m zopet na dan in plane ven v steni Komarče kot Šum Savice. V podobni črke A pada v dveh srebrnočistih pramenih v teman, kipeč in zelo moder tolmun, odtod pa brzi v šumnih slapovih v dolino in v Bohinjko jezero. Utrudljiva, dolga pot je srečno za njo in mlada "kraljica jugoslovanskih rek" se lahko giblje po divno lepem dolinskem svetu.

Tik nad tolmunom stoji lešena kočica, odkoder pelje ozka stezica prav do vodopada. Steza je strma, vlažna in mokra, ker neprestano prše najo vodne pare, zato jo spremlja ob strani varnostna vrva.

Počasi in oprezno stopam navzdol, enkrat sem se bil že vrnil, pogum mi je bil vpadel, pa venomer so kričali nad menoj: "Boste padli! Kdo vas bo tam doli iskal?" Toda korajža velja! — in poskusil sem iznova. Kljub julijski vročini je na dnu tolmuna mrzlo kakor v ledenici. Spreletelo me je neko nedopovedljivo čustvo, ko sem podajal roko srebrno čistim valčkom, ki so odsakovali iz tolmuna in od skalnatih sten in se kakor razposajena otročad zaganjali vame. Vriskal sem in na vse grlo klical zjad Grdinove, zdaj Škrabove, toda bil sem glas vpjočega v puščavi: bobnenje in šumenje valov je močnejše kot človeški glas.

Sklonim se, Savice bi se rad naučil s takimi občutki kot Vodnik, ki je v svojem pesniškem zanosu zapel:

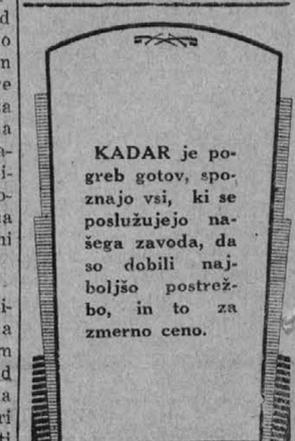
"Grem visoko pit Savico
lepih pesmi hladni vir:
Mojsiru pevcev na zdravico
naj mi teče ta požir!"

Ko se vzravnam, mi stopi pred oči večno lepa Preremova pesnitev "Krst pri Savici". Moj duh hiti k Črtomiru in Bogomilu!

Na blejskem otoku opravlja službo boginja Žive poganska devica in duhovnica Bogomila. Seznanj se in tudi zaroči z ljubljencem svojega srca, s poganskim mladeničem in vojskovodjo Črtomiro. Ko odide Črtomir na boj zoper kristjane, izpreobrne Bogomilo in njenega očeta kščanski misionar. V strahu, da bi ji ljubljeni ženin ne umrl v poganski zmoti, se Bogomila zateče k Mariji in ji obljubi vedno devštvo. Ko se Črtomir vrne iz boja, mu Bogomila razodene svojo zaobljubo. Hud boj se vname v Črtomirovi notranjosti, toda Bogomilina molitev in vroča prošnja ga premaga. Ko ga duhovnik pouči v krščanskih resnicah, se z duhovnikom napoti k Savici, kjer prejme sveti krst.

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

FRANK ERMENC
Pogrebni zavod
Phone Mitchell 1331

1010 S. Fifth St. Milwaukee